

OBC

ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

KAZUSHI ONO DIRECTOR TITULAR

EL CONCERT PER A VIOLÍ DE BEETHOVEN

AMB THOMAS ZEHETMAIR

23, 24 i 25 DE FEBRER DE 2018
SALA 1 PAU CASALS

JAN WILLEM DE VRIEND director
THOMAS ZEHETMAIR violí

AUDITORI

www.auditori.cat

Comenta aquest concert amb
#auditori #obc

Lepant 150
08013 Barcelona

Mitjans Patrocinadors

el Periódico

CATALUNYA
RÀDIO

3

OBC ORQUESTRA SIMFÒNICA DE BARCELONA I NACIONAL DE CATALUNYA

L'OBC va ser fundada per l'Ajuntament de Barcelona el 1944, consolidant el projecte de l'Orquestra Pau Casals (1920-1937) que la Guerra Civil va interrompre. Avui dia, tot mantenint l'esperit original de Pau Casals, oberta al món i compromesa amb la societat, té especial cura dels nostres artistes i del nostre patrimoni, i té com a missió divulgar la música simfònica principalment del segle XIX a la creació actual.

Té la seu a L'Auditori, on interpreta 24 programes de temporada a més d'altres concerts que acosten la música d'orquestra a la ciutadania: cinema en versió original, concerts familiars i escolars, música experimental, òperes i música de cambra. També es presenta a llocs emblemàtics com la Plaça de la Catedral, la platja de la Barceloneta o la Sagrada Família.

El primer director titular va ser Eduard Toldrà, i des del setembre de 2015 ho és Kazushi Ono, que també és titular de l'Orquestra Metropolitana de Tòquio. Altres titulars han estat Antoni Ros Marbà, Salvador Mas, Franz-Paul Decker, Luis Antonio García Navarro, Lawrence Foster, Ernest Martínez Izquierdo, Pablo González i Eiji Oue. També ha estat dirigida per Sergiu Celibidache, Valeri Gergiev, Christopher Hogwood, Eliahu Inbal, Emmanuel Krivine, Jesús López Cobos, Marc Minkowski, Michel Plasseur, Mstislav Rostropovitch o Leonard Slatkin i entre els solistes convidats destaquen Lang Lang, Janine Jansen, Daniel Barenboim, Anne-Sophie Mutter, Isaac Stern, Radu Lupu, Frank Peter Zimmermann, Arcadi Volodos, Plácido Domingo, Montserrat Caballé, Teresa Berganza, Alicia de Larrocha, Pinchas Zukerman, Martha Argerich, Joshua Bell, Gidon Kremer, Truls Mørk, Viktoria Mullova, Piotr Anderzewski, Gil Shaham, Rudolf Buchbinder, Joaquín Achúcarro, Claudio Arrau, Arthur Rubinstein... L'OBC ha realitzat gires per Europa, Àsia i els EUA i ha actuat a sales com Musikverein, Wiener Konzerthaus, Concertgebouw, Royal Albert Hall, Kennedy Center o Carnegie Hall.

PRIMERS VIOLINS Cristian Chivu, concertino associat / Raúl García, assistent concertino / María José Aznar / Sarah Bels / José Valentín Centenero / Walter Ebenberger / Ana Isabel Galán / Natalia Mediavilla / Katia Novell / María Pilar Pérez / Anca Ratiu / Jordi Salicrú / Gabriel Graells* **SEGONS VIOLINS** Alexandra Presaizen, solista / Emil Bolozan, assistent / María José Balaguer / Jana Brauning / Patricia Bronisz / Mireia Llorens / Melita Murgea / Antoni Peña / Josep Maria Plana / Robert Tomàs / Oriol Algueró* / Ana Chiu* **VIOLONS** Ashan Pillai, solista / Josephine Fitzpatrick, assistent / David Derrico / Franck Heudiard / Christine de Lacoste / Sophie Lasnet / Michel Millet Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Andreas Süßmayr **VIOLONCELS** José Mor, solista / Javier Albarés*, solista invitat / Vincent Ellegiers, assistent / Núria Calvo / Lourdes Duñó / Olga Manescu / Linda d'Oliveira / Jean-Baptiste Texier / Marc Galobardes* **CONTRABAIXOS** Christoph Rahn, solista / Dmitri Smyshlyayev, assistent / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Josep Mensa / Matthew Nelson / Albert Prat **FLAUTES** Bea Cambrils / Christian Farroni, assistent / Ricardo Borrull, flautí **OBOËS** Disa English, solista / José Juan Pardo / María José Meniz* / Dolors Chiralt, assistent / Molly Judson, corn anglès **CLARINETS** Larry Passin, solista / Francesc Navarro / Josep Fuster, assistent i clarinet en mi b / Alfons Reverté, clarinet baix **FAGOTS** Silvia Coricelli, solista / Noé Cantú / Thomas Greaves, assistent / Slawomir Krysmalski **TROMPES** Juan Manuel Gómez, solista / Joan Aragó / David Bonet / Juan Conrado García, assistent solista / David Rosell, assistent **TROMPETES** Mireia Farrés, solista / Adrián Moscardó / Angel Serrano, assistent **TROMBONS** Eusebio Sáez, solista / Vicent Pérez / Gaspar Montesinos, assistent / Raul García, trombó baix **PERCUSSIÓ** Joan Marc Pino, assistent / Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila **ARPA** Magdalena Barrera **ENCARREGAT D'ORQUESTRA** Walter Ebenberger **RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL** Begoña Pérez **RESPONSABLE TÈCNIC** Ignasi Valero **PERSONAL D'ESCENA** Joan Luis

PROGRAMA 15

FEBRER DE 2018

DIVENDRES 23 | 20.30 h

DISSABTE 24 | 19 h

DIUMENGE 25 | 11 h

Jan Willem de Vriend director • Thomas Zehetmair violí

1/ FRANZ SCHUBERT

Viena 1797 -
Viena 1828

Obertura en estil italià en Do major,
D. 591 (1817)

7'

2/ FERRAN SOR

Barcelona 1778 -
París 1839

Ventafocs (1822). Selecció de
Jan Willem de Vriend. 1a audició

30'

Obertura
Poco allegretto
Pas de cinq
Pas de trois
Marche
Polacca: Allegretto
Finale

PAUSA

20'

3/ LUDWIG VAN BEETHOVEN

Bonn 1770 -
Viena 1827

Concert per a violí i orquestra en
Re major, op. 61 (1806)
Cadències de Wolfgang Schneiderhan

42'

Allegro ma non troppo
Larghetto
Rondó

Thomas Zehetmair violí

El temps i la durada del concert són aproximats.

Agraïrem que apagueu els mòbils, desactiveu les alarmes sonores i contingueu els estossecs. Un mocador redueix notablement el soroll.

L'Obertura de Schubert és el pròleg instrumental d'aquest drama en dos actes, protagonitzat per l'inamovable Beethoven i el tot sovint oblidat Sor simfònic. Amb pocs anys de diferència entre elles, les tres obres proporcionen un tast de l'ambient sonor del continent europeu a principis del segle romàntic.

Per crear el clima sonor idoni d'aquest programa, comencem amb l'*Obertura* D. 591 (1817) de Franz Schubert, una de les dues obertures subtítolades «A l'estil italià» i del conjunt de tres (que inclou la D. 556) que prepara la composició de la seva *Sisena simfonia* (1818). Tot aquest conjunt simfònic rep l'epítet *italià* primordialment perquè compta amb Gioachino Rossini (1792-1868) com a referent, les òperes del qual començaven a arrasar a Viena des del 1816 (*Il barbiere di Siviglia*), tot i que ja era conegut de feia anys a la capital austríaca.

Schubert combina el que podem entendre com dues personalitats musicals: una de melòdica i tranquil·la (que reconeixem, per exemple, a l'inici de l'obra), i una altra de galopant, tot i que també *cantabile*, que constitueix el motor de la creixent intensitat. A més, els *crescendos* progressius basats en la repetició són eines compositives considerades molt rossinianes, perquè va ser ell mateix qui els va posar de moda i qui va saber com ningú treure'n el suc dins del drama líric.

Tot i que l'estil s'adiu millor amb la *suite* de Ferran Sor, l'obertura ens proporciona, sense voler-ho, una pista per desxifrar el *Concert per a violí i orquestra*, op. 61, de L. V. Beethoven (així que mantingueu-vos alerta o no ho descobrireu fins que la torneu a escoltar de nou). Una única nota repetida cinc vegades a cop de baqueta al timbal és la llavor de tota una obra de 50 minuts (i, com us dic, us convido a buscar un motiu anàleg en el transcurs de l'obertura de Schubert). Aquesta petita cèl·lula auditiva ens guiarà, sobretot, durant el primer moviment (de gairebé 30 minuts), i l'escoltarem transformant-se i passant d'un instrument a l'altre per donar sentit a tot l'organisme.

El contrast entre l'èmfasi en petits motius i les línies melòdiques extenses i fluides és particularment constatable al *Concert* i en altres obres de la mateixa època, com ara la *Simfonia núm. 4*, el *Concert per a piano i orquestra núm. 4* o la conegudíssima *Sonata núm. 23, «Appassionata»*. Totes van ser acabades durant el 1806, quan Beethoven començava a recollir els fruits dels anys de consolidació a Viena i després d'un període de sequera compositiva i torbació personal –que es devia, principalment, a la sordesa incipient i a la desil·lusió per qui havia estat la seva inspiració heroica: Napoleó. És sabut que el *Concert per a violí* va ser rebut amb poc entusiasme per un públic desitjós d'un virtuosisme basat en la rapidesa, el joc i l'espectacle, que poc tenia a veure amb el caràcter afable i poc dramàtic de la peça. Les crítiques cap a l'intendent, Franz Clement –amic de Beethoven i de reconeguda fama a la Viena d'aquella època–, tampoc van ser especialment brillants,

tot i que sí que es va elogiar l'execució de la peça intercalada, «per a una sola corda amb el violí del revés» (cosa que ens dona una idea, una mica simplista però efectiva, de quines eren les demandes estètiques en aquell moment).

La revaloració de la figura de Beethoven durant la segona meitat del segle XIX va ser la que va treure la pols al *Concert per a violí* i el va elevar com a referent del gènere (tal com passa amb les simfonies, els quartets, les sonates...). De fet, per diverses raons socioculturals, els concerts per a violí que més han despuntat són els dels compositors que, com Mendelssohn o Brahms, han dirigit la mirada cap enrere i s'han apropat al model beethovenià. En conseqüència, dins la història canònica de la música clàssica occidental, s'ha considerat aquesta peça l'incipient primer concert romàntic i modern.

A més de ser un dels compositors més representatius del repertori de guitarra, Ferran Sor (Barcelona, 1778 – París, 1839) també va compondre música simfònica i gèneres escènics com el ballet, on trobem *Cendrillon (La Ventafocs)*. La *suite*, és a dir, el conjunt de peces repensades i arranjades per a un concert simfònic sense l'escena, és una obra que, de moment, només podem escoltar en directe (l'obertura del ballet és l'única editada en disc). *Cendrillon*, tot i que actualment es programa poc, va ser interpretada més de cent vegades a l'òpera de París, i també a Brussel·les, Amsterdam i Moscou. Pompositat, elegància i espectacle són algunes de les claus per entendre l'èxit del ballet després de la seva estrena a Londres l'any 1822, i, tot i que les crítiques que ens queden de l'època se centren principalment en la part escènica, la música va ser tot el que s'esperava d'un gènere tremendament influït per la moda rossiniana.

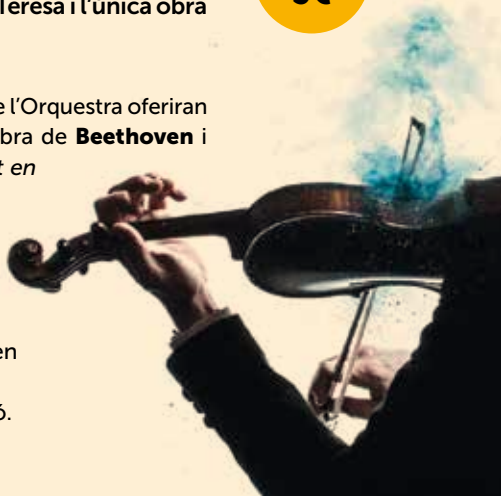
L'OBC EN FORMAT DE CAMBRA

Dimarts 27 de febrer · 20.30 h · Sala 2 Oriol Martorell

La dedicatòria de Beethoven a l'emperadriu Maria Teresa i l'única obra cambrística de repertori de Kreutzer

Preu
3€

Per complementar aquest programa, alguns músics de l'Orquestra oferiran un concert en format de cambra que reprendrà l'obra de **Beethoven** i en què interpretaran el seu *Septet per a corda i vent en Mi bemoll major*, contemporani de la *Simfonia núm. 1* i molt popular malgrat que l'autor sempre li va atribuir poca profunditat creativa. Va ser publicat el 1802 amb una dedicatòria a l'emperadriu Maria Teresa d'Àustria. A més, un altre septet, l'única obra de cambra de **Conradin Kreutzer** que es manté en repertori. De factura romàntica, és molt diferent del que Beethoven va escriure per a la mateixa formació.

JAN WILLEM DE VRIEND director

© Michiel van Nieuwkerk

Jan Willem de Vriend és principal director convidat de l'OBC des de la temporada 2015-2016

L'holandès Jan Willem de Vriend és l'actual principal director convidat de l'OBC, a més del director principal de la Residentie Orkest de la Haia. De 1982 a 2015 va ser director artístic i violinista del Combattimento Consort Amsterdam, conjunt que ell mateix va fundar i que va aconseguir molts èxits, especialment amb obres poc conegudes dels segles XVII i XVIII i del repertori clàssic neerlandès d'avantguarda. Gaudeix d'un gran reconeixement internacional i després d'arrencar amb una sèrie pròpia al Concertgebouw d'Amsterdam, va fer una gira per tot el món.

Entre les orquestres amb les quals ha col·laborat o ho farà pròximament es troben la Philharmonie Zuidnederland, l'Orkest van het Oosten, la Rotterdams Philharmonisch Orkest, la National Orchestra of Flanders, l'Orchestre national de Lille, la Konzerthaus Orchester Berlin, l'NDR Orchester, la Philharmonie Stuttgart, la WDR Orchester, la Tonhalle Orchester, la Bergen Philharmonic i la Melbourne Symphony Orchestra. El pròxim 29 de juliol dirigirà l'Orquestra Simfònica de Barcelona i Nacional de Catalunya al Concertgebouw.

És destacable també la seva participació en òperes basades en obres de Monteverdi, Händel, Telemann, Bach, Gassmann o Mozart i dirigides per la directora escènica Eva Buchmann, amb les que ha girat per tota Europa i Amèrica.

THOMAS ZEHETMAIR violí

© Julien Mignot

Thomas Zehetmair va tocar amb l'OBC per darrera vegada el setembre de 2005 al Festival Mozart.

Thomas Zehetmair gaudeix d'un gran reconeixement internacional com a violinista, director i músic de cambra, cosa que el converteix en una de les personalitats artístiques més prominents d'avui dia. Des de la temporada 2016-2017, és el director principal del Musikkollegium Winterthur. Fundada l'any 1629, aquesta institució posseeix una de les tradicions musicals més riques d'Europa.

És un solista i director molt reclamat per orquestres internacionals d'arreu del món. És soci artístic de la Saint Paul Chamber Orchestra dels EUA i també manté un estret vincle amb la Stavanger Symponiorkester de Noruega. A més, és membre fundador del Zehetmair Quartett, que va rebre el Premi Paul Hindemith atorgat per la ciutat de Hanau el novembre de 2014 en reconeixement per la seva espectacular excel·lència musical.

Havent agafat el timó de la Royal Northern Sinfonia com a director principal el 2002, la va modelar per convertir-la en una de les principals orquestres d'Anglaterra durant el seu període de servei, que va acabar el 2014 tot i que continua sent el seu director honorari. Entre 2012 i 2015 va ocupar el càrrec de director principal de l'Orchestre de Chambre de París.

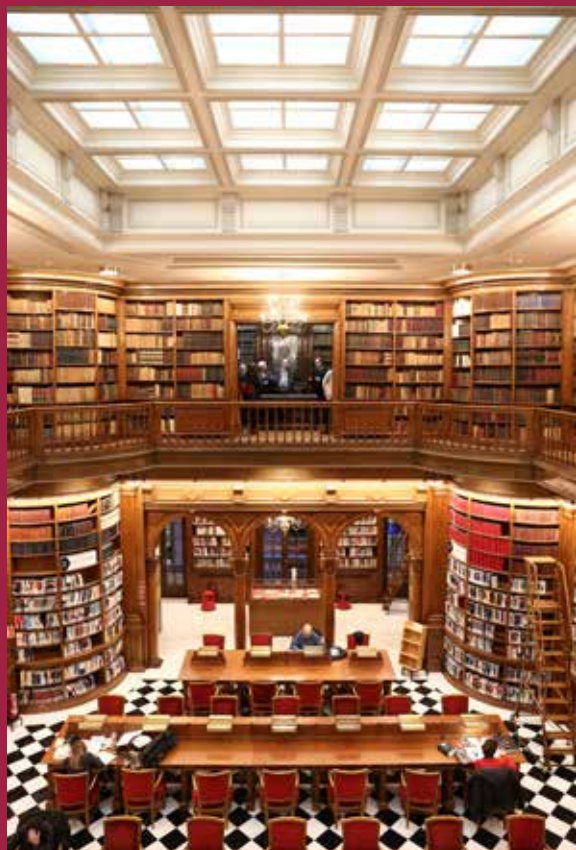
Ha enregistrat un repertori extensíssim per a violí, i moltes de les seves gravacions li han merescut diversos premis com el Diapasó d'Or i el Premi de la Crítica Discogràfica Alemanya a la Millor Gravació l'any 2009 i el Premi de Música Clàssica del Midem el 2010.

Zehetmair ha estat guardonat amb el Premi d'Interpretació Karl Böhm i és doctor honorífic de la Universitat de Música Franz Liszt de Weimar i de la Universitat de Newcastle.

ACTIVITAT EXCLUSIVA PER ALS ABONATS A L'OBC

Visita guiada al Palauet Casades, seu de l'Il·lustre Col·legi d'Advocats de Barcelona

Dijous 1 de març a les 18 h i dimarts 6 de març a les 16 h

El **Palauet Casades**, seu de l'**ICAB** des de 1923, és un edifici d'aspecte palatí i línies clàssiques, construït a finals del segle XIX. Té un planta rectangular i s'organitza al voltant d'un pati central amb columnes de marbre a l'estil de les cases pompeianes. Durant la visita, es podrà admirar la **Biblioteca**, considerada internacionalment una de las més importants en matèria de jurisprudència.

Apunteu-vos-hi a www.auditori.cat fins al 26 de febrer i podreu aconseguir una de les **15 entrades dobles disponibles per a cada una de les dues visites**. A partir del dia 27 ens posarem en contacte amb els 30 guanyadors.